

Vreme: 06.07.2026 19:02

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/svet/srbija-gruzija-dodvoravaju-tramp/>

Autori: @com

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi); Evropska unija i Srbija (odnosi)

Naslov: Američki istraživački centar: "Srbija i Gruzija su autoritarni režimi koji se dodvoravaju Trampu"

6049

Kada autokrate traže legitimitet, često to čine u paru. Tako je bilo i kada je predsednik Srbije Aleksandar Vučić u junu otputovao u Tbilisi. Iako je ovo bila prva poseta jednog srpskog šefa države Gruziji, njihovi režimi već imaju mnogo toga zajedničkog.

Obe vlasti su vešte u balansiranju između udvaranja Vašingtonu, istovremenog urušavanja sopstvenih demokratskih institucija i zbližavanja sa američkim protivnicima, piše u analizi američkog istraživačkog centra "Fondacija za odbranu demokratija" (FDD). Sa prijateljima poput Srbije i Gruzije, Vašington bi trebalo da provodi manje vremena nudeći ustupke, a više postavljajući pitanje na čijoj su oni zapravo strani. Na zajedničkoj konferenciji za medije, Vučić je pohvalio privredni rast Gruzije od 9,3 odsto BDP-a kao model na kojem bi Evropa mogla da pozavidi. Nazvavši Gruzijce "bratskim pravoslavnim narodom", najavio je planove da se do jeseni finalizuje sporazum o slobodnoj trgovini i otvori nova Ambasada Srbije u Tbilisiju. S druge strane, gruzijski premijer Irakli Kobahidze pohvalio je Vučića kao "izuzetnog lidera" u svetu koji se suočava sa "nedostatkom lidera". Njihovo međusobno divljenje teško da je bilo iznenađujuće. Srbija i Gruzija nisu samo partneri - one su veoma slične po načinu na koji funkcionišu. I Vučić, i vladajuća partija u Gruziji, ironično nazvana "Gruzijski san", došli su na vlast tokom 2010-ih godina. Od tada su u velikoj meri demontirali demokratski napredak koji su njihove zemlje ostvarile nakon oslobođenja od autoritarne vlasti u prethodnim decenijama. Godine 2024. vladajuća partija Gruzijski san usvojila je zakon o "stranim agentima", po uzoru na ruski model, kojim je pojačan pritisak na nezavisne medije i organizacije civilnog društva. Taj zakon izazvao je masovne proteste, na koje su vlasti odgovorile nasilnim razbijanjem demonstracija. Nekoliko meseci kasnije, vladajuća koalicija u Srbiji predstavila je sopstvenu verziju sličnog zakona dok je srpska policija početkom 2025. godine odvojeno sproveda racije u nevladinim organizacijama koje se finansiraju iz inostranstva. Poslednjih godina oba režima proglasila su pobjedu na izborima koje su pratili navodi o izbornim prevarama, pritiscima na birače i zloupotrebi državnih resursa. Nakon što je Evropski parlament izbore u Gruziji 2024. godine ocenio kao "ni slobodne, ni poštene", Tbilisi je suspendovao svoju kandidaturu za članstvo u [Evropskoj uniji](#). Sličnosti se tu ne završavaju. Ni Srbija, ni Gruzija nisu uvele sankcije Rusiji nakon njene invazije na Ukrajinu 2022. godine. Od tada su se obe zemlje profilisale kao pogodna čvorišta preko kojih Rusija zaobilazi zapadne sankcije i nabavlja robu dvojne namene. Beograd i Tbilisi zapadne kritike ne predstavljaju kao poziv na odgovornost, već kao neprijateljsko mešanje u unutrašnje poslove. Gruzijski san govori o misterioznoj "Globalnoj ratnoj partiji" koja navodno pokušava da destabilizuje Gruziju dok Vučić optužuje Zapad da finansira "obojevu revoluciju" u Srbiji. Možda je najzabrinjavajuće to što su i Srbija i Gruzija odlučno radile na produbljivanju političkih i ekonomskih veza sa Kinom. U maju je Vučić otputovao u Peking, gde je kineski predsednik Si Đinping pohvalio "gvozdeno prijateljstvo" između dve zemlje. Ta poseta nadovezala se na godine sve intenzivnijeg približavanja Srbije i Kine. Tokom Sijeve posete Beogradu 2024. godine, dve države potpisale su 29 sporazuma o saradnji, nadograđujući "sveobuhvatno strateško partnerstvo", uspostavljeno još 2016. godine. Uprkos tome što je kandidat za članstvo u [Evropskoj uniji](#), Srbija je 2023. godine potpisala sporazum o slobodnoj trgovini sa Kinom i otvorila vrata velikim kineskim ulaganjima u srpsku kritičnu infrastrukturu u okviru inicijative "Pojas i put". Peking takođe prodaje naoružanje Beogradu, a dve zemlje su prošle godine održale i svoju prvu

Vreme: 06.07.2026 19:02

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/svet/srbija-gruzija-dodvoravaju-tramp/>

Autori: @com

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi); Evropska unija i Srbija (odnosi)

Naslov: Američki istraživački centar: "Srbija i Gruzija su autoritarni režimi koji se dodvoravaju Trampu"

zajedničku vojnu vežbu. Istim putem krenuo je i Gruzijски san. Gruzija i Kina potpisale su sporazum o strateškom partnerstvu 2023. godine, koji je 9. juna ove godine unapređen u sveobuhvatno strateško partnerstvo, svega nekoliko dana pre nego što je Vučić doputovao u Tbilisi. Vlast Gruzijskog sna dodelila je kineskim kompanijama ugovore za ključne infrastrukturne projekte, uključujući strateški važnu dubokomorsku luku Anaklija, a zemlja se pridružila i kineskim finansijskim institucijama. Danas se Vučić suočava sa najvećim protestnim pokretom u modernoj istoriji Srbije. I Gruzijски san je suočen sa istorijskim otporom koji je u više navrata izveo desetine hiljada Gruzijaca na ulice. To nisu ugrožene demokrate pod opsadom. To su autoritarne vlasti koje su se prepoznale. Sporazum o slobodnoj trgovini najavljen tokom Vučićeve posete ekonomski je od zanemarljivog značaja - ukupna robna razmena između Srbije i Gruzije prošle godine iznosila je svega 20 miliona dolara. Iako su dve strane razgovarale i o saradnji u oblasti saobraćaja i logistike, to nije bio glavni razlog Vučićevog odlaska u Tbilisi. Otišao je zato što je zajednički legitimitet lakše stvoriti između dva istomišljenička autoritarna režima, nego ga steći među sopstvenim građanima ili kod zapadnih partnera. Ipak, i Vučić, i Gruzijски san nastoje da pridobiju naklonost administracije Donalda Trampa. Beograd obećava unapređenje ekonomske saradnje sa Vašingtonom i razvoj "strateškog dijaloga između SAD i Srbije". U međuvremenu, Tbilisi je zatražio obnovu odnosa sa Vašingtonom nakon što su se američko-gruzijски odnosi pogoršali tokom administracije Džoa Bajdena. Međutim, kada im je poručeno da bi takvo resetovanje odnosa zahtevalo konkretne promene u ponašanju, vlasti u Tbilisiju uzvratile su da "nisu školarci kojima treba držati lekcije". Vašington bi ove režime trebalo da vidi onakvima kakvi jesu. Vučić i Gruzijски san nisu prijatelji Sjedinjenih Američkih Država. To su autoritarne vlasti koje guše prava svojih građana i sarađuju sa protivnicima Amerike dok istovremeno nastoje da nastave da ubiraju koristi od partnerstva sa Zapadom. Vašington ne bi trebalo da gaji nikakve iluzije ni o jednim, ni o drugima. Ime * Komentar

